COLOCVIU STRATEGIC

UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE APĂRARE „CAROL I”
CENTRUL DE STUDII STRATEGICE DE APĂRARE ŞI SECURITATE

Nr. 11 (LXX)
Noiembrie 2006

OPERAȚIILE DE MENȚINERE A PĂCII – ACTUALITATE ŞI TENDINȚE

Cornel CUCU

CONCLUZII:

- *Menținerea stabilității şi echilibrului internațional, realizarea păcii şi securității au devenit de mult timp un deziderat. În condițiile în care războiul este perceput ca o opțiune inacceptabilă în rezolvarea problemelor cu care se confruntă omenirea, în momentul actual, mai importantă este prevenirea conflictelor şi gestionarea crizelor ce pot degenera. Din analizele întreprinse rezultă că problematica soluționării crizelor se cere abordată în mai multe planuri.*
- *Caracteristica de bază a sistemului relațional internațional este restructurarea, transformarea sau extinderea unor organizații şi instituții politice, economice şi de securitate.*
- *Apreciem că modificările profunde pe care le suferă conceptul de securitate şi apariția unor probleme de securitate, adesea neaşteptate, necesită o reformă a domeniului, respectiv constituirea unei paradigme de înțelegere a securității, care se îndepărtează de modul tradițional şi care mizează pe sinonimia apărare – securitate.*

În studiul nostru avem în atenție operațiile de menținere a păcii, ca parte a operațiilor de pace. Aşadar, literatura de specialitate şi regulamentele arată că „operațiile de pace constau în: prevenirea conflictului, realizarea păcii, construcția păcii, menținerea păcii, impunerea păcii”[1].

---

[1] *** **FT-1 Doctrina operațiilor Forțelor Terestre**, Bucureşti, 2004, art. 1131.

1. Specificul şi actualitatea operaţiilor de menţinere a păcii

Nu orice acţiune întreprinsă de un subiect de drept internaţional este o operaţie de menţinere a păcii. Într-o accepţiune largă, operaţiile de menţinere a păcii sunt executate pentru sprijinul eforturilor diplomatice depuse pentru stabilirea şi menţinerea păcii.

Operaţiile de menţinere a păcii sunt, în general, întreprinse în baza Capitolului VI al Cartei ONU, care se referă la soluţionarea paşnică a disputelor. Potrivit acestui capitol, sunt utilizate negocierile, medierea, arbitrajul între părţile aflate în conflict şi mijloacele juridice ale dreptului internaţional.

Carta ONU reprezintă documentul de bază pentru actele constitutive ale multor organizaţii internaţionale. În Articolul 1 se subliniază, în mod clar, principalul rol al organizaţiei – „menţinerea păcii şi securităţii internaţionale”[2], de la crearea sa, organizaţia fiind chemată să prevină disputele ce s-ar fi putut transforma în conflicte armate, să convingă părţile opozante să folosească masa de discuţii şi nu forţa armată sau să ajute la restabilirea păcii, în cazul declanşării vreunui conflict.

Operaţiile de menţinere a păcii sunt o parte a operaţiilor în sprijinul păcii (peace support operations - PSOs). Operaţiile în sprijinul păcii reprezintă acele operaţii non-articol 5 de răspuns la criză, multifuncţionale, conduse imparţial, conform principiilor Cartei ONU, desfăşurate, de regulă, în sprijinul unei organizaţii internaţionale recunoscute (ONU, UE, OSCE) în scopul păstrării, restaurării sau impunerii păcii[3].

Din documentarea efectuată rezultă că operaţiile de menţinere a păcii au evoluat în ultimii ani, acestea constituindu-se ca misiuni de generaţia a treia, după cele de observare, considerate de primă generaţie şi intervenţiile de urgenţă. Aşadar, operaţiile de menţinere a păcii reprezintă acţiunile pentru restaurarea păcii în zone de conflict, prin mijloace militare şi/sau civile.

Aceste operaţii au în vedere oprirea, moderarea şi/sau terminarea ostilităţilor între sau în interiorul statelor prin intermediul intervenţiei imparţiale a unei a treia părţi, organizată şi condusă. Această a treia parte este, de regulă, o Forţă Multinaţională pentru Menţinerea Păcii (FMMP). În ultimii ani, ONU a extins, în mod semnificativ, tipul operaţiilor militare de menţinere a păcii, incluzând activităţi umanitare, precum protecţia ajutoarelor umanitare şi a refugiaţilor.

Forţa militară organizată şi destinată operaţiilor de menţinere a păcii nu are posibilitatea să susţină o luptă în condiţii de luptă armată standard.

„*Conducerea unei operaţii în sprijinul păcii necesită înţelegerea şi aplicarea principiilor şi conceptelor ce reglementează aceste operaţii, care sunt, oarecum, diferite de cele clasice. Aplicarea a trei principii – imparţialitatea, consensul şi restrângerea folosirii forţei - constituie diferenţa principală faţă de acţiunile clasice*.”[4]

Maior Cornel Cucu, licenţiat al Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I”, Bucureşti, absolvent al studiilor postuniversitare în Relaţii Internaţionale la Academia de Poliţie „Alexandru Ioan Cuza”, Bucureşti, doctorand în ştiinţe militare al Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I”, este preocupat de studiul şi analiza aspectelor care determină starea securităţii militare a României.

În momentul actual, operațiile de menținere a păcii ocupă o poziție dominantă şi o importanță deosebită, datorită numeroaselor aspecte ce le caracterizează, şi anume:

- sporirea numărului situațiilor în care organismele internaționale trebuie să intervină pentru rezolvarea crizelor;
- influența obiectivelor politice asupra desfăşurării operațiilor, la orice nivel, determină organizarea diferită a structurilor de comandă, precum şi necesitatea înțelegerii obiectivului politic de către toți participanții, ceea ce duce la evitarea unor acțiuni ce ar putea avea efecte negative;
- complexitatea ducerii operațiilor din cauza instabilității mediului politico-militar şi social cere un grad sporit de pregătire a tuturor forțelor militare care se desfăşoară;
- caracterul multinațional al operațiilor implică desfăşurarea activităților într-un comandament tip Joint, cunoaşterea procedurilor de interoperabilitate pe plan multinațional, precum şi adoptarea unor aranjamente de comandă;
- prezența în teatrul de operații a numeroase organizații paramilitare şi nonmilitare implică o coordonare şi o colaborare strânsă a structurilor comandamentelor participante la operații;
- desfăşurarea acțiunilor militare prin procedee diferite față de cele folosite într-un război clasic.

Operațiile de menținere a păcii includ[5]:

- observarea, ca element de bază în operațiile de menținere a păcii, are drept scop fundamental supravegherea, monitorizarea şi raportarea evoluției situației din zonă şi respectarea condițiilor stabilite prin acorduri şi armistițiu;
- impunerea de forțe, ce presupune menținerea separării forțelor militare opozante, ca urmare a unei încetări temporare a focului sau a unui acord oficial de încetare a focului;
- asistența pentru tranziție, care constă în acțiunile militare întreprinse ca urmare a încetării focului, înainte de instalarea instituțiilor civile abilitate pentru o misiune de consolidare a păcii pe termen lung. Acțiunile sunt desfăşurate în timp ce este negociat un acord de pace şi, ulterior, ca un element de implementare a acestuia. Scopul lor este de a sprijini tranziția, de la conflict la starea de pace, cu o structură politică acceptabilă pentru națiunea respectivă şi comunitatea internațională.

Operațiile de menținere a păcii (peacekeeping) devin necesare atunci când există riscul reaprinderii violente a conflictelor, pentru ca, în cele din urmă, operațiile de construcție a păcii postconflict sau de rezoluție a conflictului (conflict resolution/post-conflict, peacebuilding) să asigure intervenția în stadiul final al conflictului sau crizei.

ONU are o structură specializată, care coordonează nemijlocit misiunile de menținere a păcii inițiate în diverse zone de operații, şi anume Departamentul pentru operații de menținere a păcii (DPKO). Structura cuprinde: şeful misiunii (este şi reprezentantul special al secretarului general al ONU); directorul administrativ (este şi reprezentantul Diviziei Operații a ONU şi principalul consilier al şefului misiunii în probleme administrative şi financiare); biroul de relații civili-militari; comandantul forțelor şi componenta militară (contingente militare din diverse state); observatorii militari; forțele de poliție; specialiştii civili.

Forțele militare destinate desfăşurării operațiilor de menținere a păcii acționează pe baza unui mandat şi a regulilor de angajare stabilite de către organizația sub egida căreia participă.

Mandatul trebuie să prevadă: scopul operației; misiunea forțelor; obiectivele ce trebuie îndeplinite; compunerea forțelor; numirea comandantului şi a altor mediatori speciali şi termenii de referință ai acestora; nominalizarea structurii responsabile care supervizează operația; sprijinul logistic şi financiar; distincția dintre organizațiile de sprijin şi responsabilitățile naționale; data limită a mandatului; condițiile şi termenele pe care țara-gazdă intenționează să le impună referitor la prezența forței; reglementări privind drepturile şi imunitățile personalului.

Pe timpul executării operațiilor de menținere a păcii se vor executa şi misiuni referitoare la: monitorizarea şi supervizarea zonelor de separație între zonele aflate în conflict; stabilirea de zone sigure; garantarea sau interzicerea libertății de mişcare; demobilizarea forțelor

aflate în conflict; protecția obiectivelor vitale în cadrul zonelor de responsabilitate; repararea căilor de comunicație; protecția şi supravegherea taberelor de refugiați; monitorizarea schimburilor de prizonieri de război între părțile aflate în conflict; aprovizionarea cu apă, alimente şi carburanți; monitorizarea strângerii şi depozitării armamentului.

Forța stabilită pentru operații de menținere a păcii trebuie să fie credibilă, făcându-şi evidentă capacitatea de a-şi îndeplini misiunea în orice condiții. Ea trebuie să fie în măsură să descurajeze acțiunile părților în conflict prin simpla prezență fizică în punctele probabile de manifestare a violențelor sau, când situația o impune, să intervină pentru reinstaurarea ordinii şi liniştii în zonă[6].

---

[2] http://www.un.org/french/aboutun/charte/index.html

[3] *** SMG/PF-3.15 **Manualul pregătirii şi executării misiunilor militare în afara teritoriului statului român de către contigentele naționale**, Buzău, 2005, p. 10.

[4] Ibidem, p.14.

[5] *** **Doctrina pentru operațiile întrunite multinaționale**, Bucureşti, 2001, p. 14.

[6] *** **FT-1 Doctrina operațiilor Forțelor Terestre**, Bucureşti, 2004, art. 1131.

2. Obiective şi tendințe în operațiile de menținere a păcii

Obiectivul general al operațiilor de menținere a păcii este de a descuraja declanşarea sau continuarea unor conflicte militare, prin participarea unei forțe militare internaționale abilitate.

Obiectivele diferă de la o operație la alta, în funcție de tipologia acestora şi de modalitățile operaționale care se referă la: finalitatea unei rezoluții a unui organism internațional abilitat; interesele naționale ale statelor participante; interesele principalelor organisme internaționale.

Din documente de bază ale ONU rezultă că, în contextul actual al relațiilor internaționale, „*obiectivele principale ale operațiilor de menținere a păcii*"[7] sunt: îndeplinirea cu eficiență a misiunilor de realizare a securității colective prin cooperare, precum şi a altora generate de noile riscuri şi amenințări apărute; dezvoltarea unor aranjamente şi structuri flexibile, pretabile unor misiuni complexe, în care decizia de participare la operații să rămână una națională, fundamentată pe înțelegeri deja tradiționale la ONU; prevenirea, rezolvarea conflictului sau dezamorsarea situației de criză, promovarea păcii; sprijinul reconstrucției ordinii de drept şi a structurilor constituționale; diminuarea unor surse de risc şi a amenințărilor.

Stabilirea obiectivelor principale se realizează de către factorul politic în baza mandatului stabilit de Consiliul de Securitate şi, după opinia noastră, ca rezultat al concluziilor şi învățămintelor rezultate din numeroasele operații desfăşurate.

Recentele operații de menținere a păcii au arătat că, adesea, acestea se desfăşoară adesea într-o situație instabilă şi nedefinită, ce poate crea condițiile necesare întrebuințării forțelor armate, care, de multe ori, se află într-o fază greu de rezolvat. O situație de consens total influențează pregătirea, organizarea, conducerea operației şi, mai ales, fizionomia de întrebuințare a forțelor.

În deceniile şapte şi opt ale secolului trecut, ONU a lărgit tipul operațiilor militare, desfăşurate în cadrul strategiei de menținere a păcii, introducând un nou concept, acela al „*operațiilor de menținere a păcii cu spectru larg – Wider Peacekeeping Operations*", care include şi protecția refugiaților şi ajutorul umanitar. Acest nou gen de abordare a misiunilor de menținere a păcii a fost caracterizat de o participare mai numeroasă a elementelor civile, aflate sub comanda unui manager civil al misiunii (poliție civilă, monitori electorali sau militanți pentru drepturile omului).

De asemenea, s-a mai observat că operațiile de menținere a păcii se desfăşoară adesea într-o situație instabilă şi nedefinită, care poate crea condițiile necesare pentru întrebuințarea forței militare după criteriile operațiilor de menținere a păcii.

După Summit-ul NATO de la Washington

(aprilie 1999), politicienii Alianței au aprobat desfăşurarea unor operații de mică intensitate, care să sprijine managementul crizelor. Totodată, la acelaşi summit, s-au pus bazele unor noi tipuri de operații executate de NATO, şi anume: operații non-Articol 5 sau de răspuns la crize (NA5CRO).

În ultimii ani, în NATO, tendința este ca operațiile de menținere a păcii să fie înlocuite de conceptul de NA5CRO, considerate ca operații de mică intensitate, care nu vor atinge niciodată amploarea unor conflicte majore, regionale sau mondiale. Acest gen de operații se execută şi în cooperare cu țări partenere sau altele care doresc să participe, dar sub conducerea nemijlocită a unui comandament NATO (permanent sau, în viitor, CJTF) şi care pot sau nu să aibă recunoaştere internațională, aflându-se sub egida ONU sau OSCE.

Chiar dacă numesc acelaşi tip de operații, fiecare nouă denumire înseamnă o creştere a importanței pe care o ocupă aceste operații pentru comunitatea internațională, generând o recunoaştere internațională.

În opinia noastră, participarea statelor şi organizațiilor internaționale la operațiile multinaționale de menținere a păcii nu este o „modă”, determinată de amploarea actuală a situațiilor conflictuale, ci, mai degrabă, reprezintă un sens de măsuri eficiente de gestionare a crizelor politico-militare, de prevenire a conflictelor de orice natură şi o măsură de asigurare a securității globale sau regionale.

---

[7] http://www.un.org/french/aboutun/charte/index.html

3. Aspecte juridice, concepții doctrinar – strategice şi repere operaționale privind participarea forțelor româneşti la operațiile de menținere a păcii

Baza juridică a operațiilor în sprijinul păcii, implicit şi pentru operațiile de menținere a păcii, o reprezintă Carta ONU, semnată la 26 iunie 1945 şi intrată în vigoare la 24 octombrie 1945[8]. Operațiile de menținere a păcii sunt cele mai importante misiuni ale Națiunilor Unite.

În acest sens, Articolul 1 din Carta ONU prevede că unul din scopurile Națiunilor Unite este „*să mențină pacea şi securitatea internațională, şi, în acest scop, să ia măsuri colective eficace pentru prevenirea şi înlăturarea amenințărilor împotriva păcii şi pentru reprimarea oricăror acte de agresiune sau altor violări ale păcii şi să înfăptuiască, prin mijloace paşnice şi în conformitate cu principiile justiției şi dreptului internațional, aplanarea ori rezolvarea diferendelor sau situațiilor cu caracter internațional care ar putea duce la o violare a păcii*”[9].

Marea majoritate a literaturii de specialitate, în dezbaterile despre menținerea păcii, aduce ca argument Capitolul VI din Carta ONU. Acesta prevede activitățile care reglementează rezolvarea paşnică a diferendelor prin „negocieri, anchetă, mediere, conciliere, arbitraj, pe cale judiciară, recurgerea la organizații sau acorduri regionale sau prin orice mijloace paşnice la alegerea părților implicate”[10], fără a se prevedea intervenția forțelor armate, dar măsuri cu intervenție armată sunt prevăzute în Capitolul VII, în scopul impunerii păcii.

În concordanță cu obiectivele de politică externă şi cu angajamentele internaționale asumate, Armata României trebuie să fie în măsură să pregătească, să desfăşoare şi să susțină participarea unor forțe la operații multinaționale, în scopul soluționării situațiilor de criză care afectează interesele naționale şi ale comunității internaționale.

Participarea României la misiuni internaționale se face pe baza prevederilor Constituției, a legilor ce vizează apărarea națională şi a acordurilor, convențiilor şi tratatelor internaționale la care România este semnatară. Această participare determină extinderea diplomației apărării în actualul mediu de securitate şi oferă posibilitatea promovării mai active a securității

şi stabilităţii regionale şi globale.

Textul modificat al Constituţiei României, de la articolul 118, completează dimensiunile sub care trebuie abordate apărarea şi securitatea naţională. Consiliului Suprem de Apărare a Ţării i se extind atribuţiile de organizare şi coordonare unitară a activităţilor referitoare la apărarea ţării şi securitatea naţională şi la cele care privesc „*participarea la menţinerea securităţii internaţionale şi la apărarea colectivă în sistemele de alianţă militară, precum şi la acţiuni de menţinere sau restabilire a păcii*”[11].

Direcţiile stipulate şi în Legea fundamentală a României, în care va acţiona ţara noastră, sunt:

- participarea la acţiunile ce presupun menţinerea securităţii internaţionale;
- participarea la apărarea colectivă, ca modalitate de acţiune specifică Alianţei din care România face parte;
- participarea la acţiuni de menţinere a păcii sau de restabilire a păcii, sub egida ONU ori alte structuri de securitate.

Cadrul juridic privind participarea României la operaţii multinaţionale este asigurat de Legea apărării naţionale nr. 45/1995, unde se prevede că „*în interesul securităţii colective şi potrivit obligaţiilor asumate de România prin tratate internaţionale, la solicitarea Preşedintelui României, se supune Parlamentului spre aprobare participarea cu efective şi tehnică militară la constituirea forţelor internaţionale destinate menţinerii păcii sau în scopuri umanitare*”[12].

În deplin consens cu acest fundament juridic, în Strategia Militară a României se stipulează, ca obiectiv şi concept operaţional, participarea armatei noastre cu forţe şi mijloace militare la operaţii multinaţionale de menţinere a păcii şi umanitare, sub conducerea Alianţei, ori în cadrul altor forţe multinaţionale constituite ad-hoc sub egida ONU sau OSCE.

În conformitate cu Doctrina pentru operaţiile întrunite multinaţionale şi în baza opţiunilor politice, „*participarea României la operaţii multinaţionale vizează:*

- *sprijinul comunităţii internaţionale în asigurarea păcii şi securităţii în lume;*
- *afirmarea rolului României de generator de securitate şi stabilitate;*
- *dezvoltarea şi diversificarea cooperării cu toate statele;*
- *instruirea şi pregătirea unităţilor, efectivelor participante, corespunzător particularităţilor mediului internaţional şi al modului de acţiune în zonele reale de conflict şi război;*
- *realizarea criteriilor de standardizare şi interoperabilitate cu armatele ţărilor membre NATO*”[13].

Ca urmare, Armata României va participa „*la următoarele tipuri de operaţii:*

- *operaţii întrunite multinaţionale pentru apărarea colectivă, conform articolului 5 din Tratatul Atlanticului de Nord;*
- *operaţii de pace, sub egida ONU/OSCE şi conduse nemijlocit de acestea;*
- *operaţii non-articol 5, de răspuns la crize, conduse de NATO, sub mandat ONU/OSCE.*”[14]

În vederea îndeplinirii unor asemenea misiuni, apreciem că se impune să disponibilizăm capacităţile militare necesare pentru:

- prevenirea şi gestionarea unor situaţii de criză politico-militară, care pun în pericol stabilitatea şi securitatea regională şi subregională;
- participarea la acţiuni pentru prevenirea extinderii ori lichidării efectelor situaţiilor de criză;
- participarea la prevenirea şi înlăturarea urmărilor unor catastrofe sau dezastre.

Forţele destinate de partea română vor participa la aceste tipuri de operaţii cu aprobarea Parlamentului, în baza unei solicitări oficiale adresate României de ONU/OSCE, în funcţie de resursele financiare puse la dispoziţie de către Guvernul României.

Negocierile angajării României la operaţiile de stabilitate în sprijinul păcii se fac pe baza unui sistem coerent de principii, astfel:

- participarea la operaţiile de stabilitate se execută pe baza aprobării politice a Parlamentului României;
- menţinerea unui echilibru optim între forţele angajate în operaţii în sprijinul păcii, cele

destinate înlocuirii acestora şi forţele destinate asigurării apărării naţionale;

- realizarea şi menţinerea unui înalt nivel de interoperabilitate conceptuală şi acţională a forţelor destinate, potrivit standardelor NATO;

- menţinerea autorităţii naţionale asupra forţelor şi mijloacelor aflate în misiune, putându-se hotărî continuarea participării la misiune a acestora sau retragerea lor din teatrele de operaţii;

- participarea structurilor militare româneşti, în cadrul contingentelor aparţinând unor state membre NATO, se execută în urma unor negocieri concretizate prin semnarea de către părţi a unor memorandumuri de înţelegere şi acorduri tehnice, prin care se stabilesc: modul de exercitare a controlului operaţional, regulile de angajare, responsabilităţile părţilor privind susţinerea logistică a misiunii şi modul de transfer al autorităţii asupra forţelor;

- participarea cu personal la misiunile de stabilitate, desfăşurate sub egida ONU/OSCE, se face printr-o limită de reprezentativitate stabilită de aceste organisme, proporţional cu contribuţia financiară naţională, prin alocarea de posturi /funcţii în cadrul misiunilor;

- participarea cu forţe şi mijloace la operaţiile în sprijinul păcii şi misiunile de pace sub egida UE se face în concordanţă cu oferta naţională, în condiţiile şi limitele stabilite de acest organism şi acceptate de partea română;

- negocierea participării cu forţe şi mijloace la operaţiile multinaţionale de stabilitate şi de sprijin se execută pentru fiecare misiune în parte, avându-se în vederea interesele naţionale şi angajamentele internaţionale la care România este parte.

Referindu-ne, în concret, la aspectele juridice şi umanitare în operaţiile multinaţionale, considerăm că, aderând la tratatele, convenţiile şi acordurile internaţionale care reglementează ducerea războiului, România şi-a asumat, pe de o parte, respectarea acestora, şi pe de alta, responsabilitatea stabilirii aliaţilor săi. Urmărind această linie de conduită, este exclusă posibilitatea de a intra într-un conflict sau parteneriat militar alături de state care nu înţeleg că aplicarea dreptului internaţional umanitar într-un război este prioritară, fundamentală şi ţine de esenţa unei naţiuni civilizate.

Dreptul internaţional umanitar şi al conflictelor armate este cadrul de desfăşurare al războiului, iar de respectarea sau nerespectarea lui depinde statutul internaţional al ţării. Aplicarea dreptului internaţional umanitar vizează: aspectele generale ale conflictului; principiile generale de ducere a războiului; regulile esenţiale de drept internaţional al războiului.

Forţele armate şi membrii acestora se supun atât legilor internaţionale, cât şi celor interne ale statului căruia îi aparţin. Într-un conflict armat, forţele militare implicate trebuie să fie conştiente că intervenţia nu poate să înceapă, dacă:

- nu este mandatată printr-o rezoluţie a Consiliului de Securitate al ONU;

- nu este făcută în scopul apărării colective sau individuale, conform articolului 51 din Carta ONU.

Statutul forţelor (SOFA) care participă la operaţiile multinaţionale decurge şi se încadrează în limitele prevăzute de Legea nr. 23/1996 privind ratificarea Acordului între statele părţi la Tratatul Atlanticului de Nord şi celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace, care stipulează statutul forţelor lor, precum şi protocolul adiţional, încheiate la Bruxelles la 19 iunie 1995 şi de Legea nr. 61/2000 pentru aplicarea Acordului respectiv.

Pe baza Doctrinei pentru operaţiile întrunite multinaţionale s-a elaborat Strategia întrebuinţării forţelor şi mijloacelor Armatei României la operaţiile în sprijinul păcii, care stabileşte nivelul şi dinamica de participare la efortul internaţional pentru restabilirea păcii în zonele de conflict şi menţinerea acesteia în etapa postconflict a războaielor sau crizelor desfăşurate în diferite regiuni ale globului.

În ceea ce priveşte aspectele doctrinare privind participarea la operaţiile multinaţionale, opinăm că acestea sunt sintetizate în principiile generale de ducere a războiului potrivit cărora:

- părţile angajate într-un conflict armat nu au un drept nelimitat în alegerea mijloacelor şi metodelor de purtare a acţiunilor militare;

- în utilizarea acestor mijloace şi metode, trebuie să se facă întotdeauna distincţie netă între obiectivele militare, pe de o parte, populaţia şi persoanele civile şi forurile cu caracter civil pe de altă parte, astfel încât atacurile să nu fie îndreptate decât împotriva celor dintâi;

- să se limiteze, pe cât posibil, proporţiile distrugerilor şi suferinţele pe care le-ar putea îndura combatanţii.

În opinia noastră, aspectele juridice, doctrinar – strategice şi umanitare privind participarea la operaţiile multinaţionale au un caracter complementar.

---

[8] http://www.un.org/french/aboutun/charte/index.html
[9] http://www.un.org/french/aboutun/charte/chap1.htm
[10] Ibidem, Art. 33, /chap6.htm
[11] **Constituţia României,** Bucureşti, 2003, art. 118.
[12] **Legea Apărării naţionale nr. 45/1995**, Monitorul Oficial nr. 172 din 07.07.1994, p.1, art. 5.
[13] **Doctrina pentru Operaţii întrunite multinaţionale**, Bucureşti, 2001, p. 23.
[14] Ibidem, p.23.

PROPUNERI

- ***În contextul schimbărilor intervenite în abordarea operaţiilor de menţinere a păcii, este oportună efectuarea unui studiu referitor la rolul forţei armate în contextul confruntărilor militare la începutul secolului XXI, precum şi elaborarea unor norme internaţionale, în cadrul ONU, OSCE care să permită delimitări între statele care luptă pentru securitate şi statele revizioniste.***
- ***Impactul valorii strategice a participării României la asemenea operaţiuni va permite statului român să-şi câştige şi să-şi menţină statutul de actor credibil şi furnizor de securitate în sistemul internaţional. Toate participările la misiuni de menţinere a păcii a României să se bazeze pe concluzii analitice ale studiilor de securitate.***

COLOCVIU STRATEGIC este o publicaţie a Centrului de Studii Strategice de Apărare şi Securitate ce include rezumate ale temelor de cercetare ştiinţifică, conferinţelor, simpozioanelor, seminariilor, meselor rotunde, opinii şi puncte de vedere ale unor personalităţi din armată şi societate, din ţară şi străinătate, implicate în cercetarea ştiinţifică din domeniul securităţii.

Publicaţie realizată cu sprijinul Editurii şi Tipografiei Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I”
Tehnoredactare computerizată: Mirela ATANASIU
Supliment al revistei *IMPACT STRATEGIC*
ISSN: 1841-7396; B: 100/100

Centrul de Studii Strategice de Apărare şi Securitate
Şos. Panduri, nr. 68-72, Sector 5, Bucureşti
Telefon: 319.56.04, Fax 319.55.93
e-mail: cssas@unap.ro
http://cssas.unap.ro